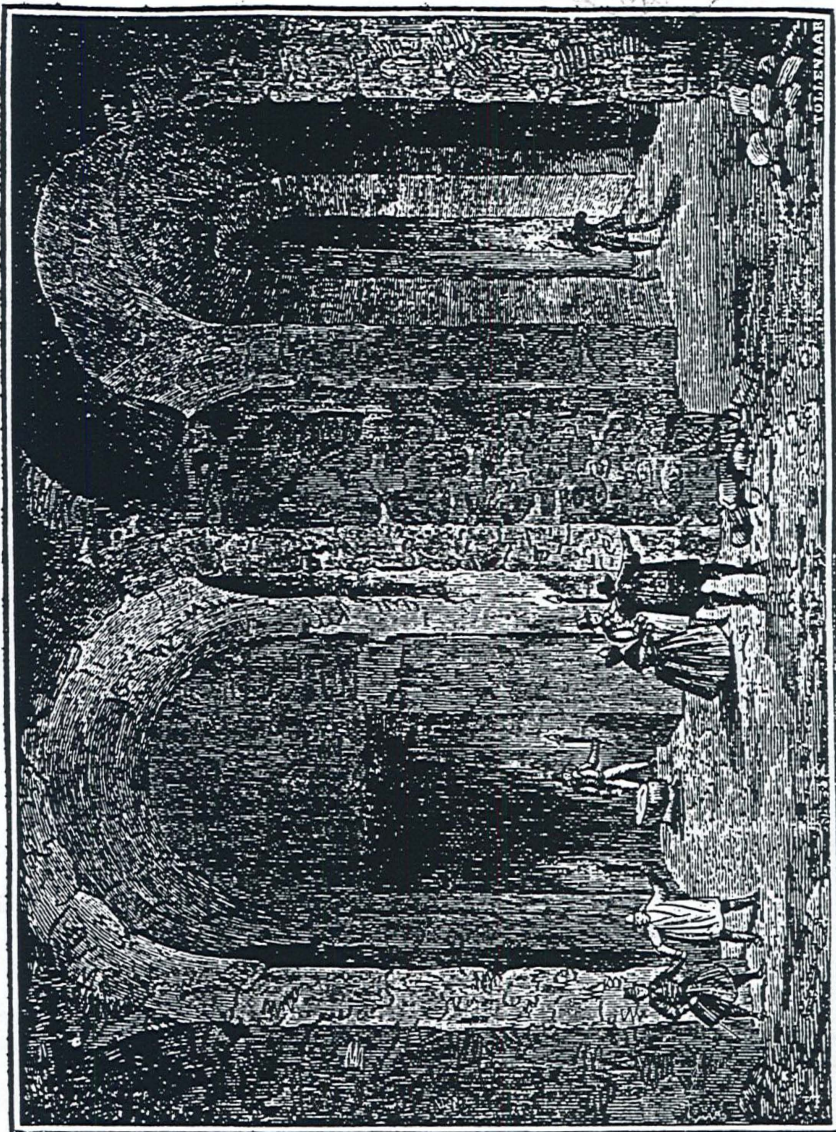

GALERIJEN IN DEN ST. PIETERSBERG.

Secretariaat	SOK-Mededelingen	SOK-INFO	Algemeen adres
Luck Walschot Place du Roi Albert 21 B 4690 Eben-Emael	Ton Breuls Bovenstraat 28 B 3770 Kanne/Riemst Tel: 00-3212454059	Joep Orbons Holdaal 6 NL 6228 GH Maastricht Tel: 043-3618793	Natuurhistorisch Genootschap Postbus 882 NL 6200 AW Maastricht

De stuurgroep van de SOK bestaat uit:

Ton Breuls	voorzitter	00-3212454059
Luck Walschot	secretaris	

Overige stuurgroepleden:

Rik Bastiaens	020-6209495	Han Bochman	043-3433355
Ed de Grood	043-3293067	Olav Hensing	043-3218473
Marjan Melkert	043-3258608	Joep Orbons	043-3618793
Roger Reinartz	043-3215292		

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica".

SOK-Groeven

De SOK heeft een aantal groeven in zijn beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het betreden van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder:

Groeve	Beheerder	Tel:
Koeleboschgroeve	Ed de Grood	043-3293067
Roothergroeve	Annelies Heynen	043-3611357
Nieuwegroeve	Han Bochman	043-3433355
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212454059
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-3472560
St. Pietersberg (Noordelijk en Zonneberg)	Ed de Grood	043-3293067
Fallenberggroeve	(Nog) Niet toegankelijk	

Bij inbraak in SOK-groeve:

- Bij constatering van inbraak en/of vernielingen aan een van onze SOK-groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog.
- Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.
 - 1° Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.
 - 2° Han Bochman, materiaalbeheer, 043-3433355
 - 3° Ed de Grood, groeveopzichter, 043-3293067
 - 4° Ton Breuls, voorzitter SOK, 00-3212454059
 - 5° Ieder ander stuurgroep lid. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.
- De SOK zal er dan voor proberen te zorgen dat de afsluiting van de groeve binnen vierentwintig uur hersteld is.

Voorpagina:

Op de voorpagina staat een houtgravure van Tollenaar (1808-1856) genomen uit "De aarbol 1841". Deze prent is uit het archief van dhr. Colen.

SOK ledenvergadering

Door middel van een brief d.d. 8 oktober 1995 heeft de Stuurgroep u geïnformeerd over de komende reorganisatie van de Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven.

Voordat we u echter opnieuw benaderen met de vraag of en hoe u wenst deel uit te maken van de SOK nieuwe opzet, willen we u graag direct raadplegen. Op vrijdag 24 november 1995 om 19:30 uur zouden we u in het Natuurhistorisch Museum Maastricht willen ontmoeten, alwaar we samen kunnen discussiëren over het voor en tegen van onze en uw plannen.

De discussie zal geleid worden door dhr. Ton Lenders, voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. We hopen met uw en onze inbreng een breed draagvlak te vinden voor een SOK, waarvan het kerndoel studie en verslaggeving aan de basis staan van de toekomstige SOK.

De stuurgroep

SOK-Secretariaat

Na rijp beraad heeft onze secretaris **Ed Rousseau** besloten zijn functie van secretaris van de SOK vacant te stellen, alle smeebeden en argumenten van onze kant ten spijt. Want wij vonden en vinden dat hij zijn werk meer dan uitstekend deed! Maar Ed zelf stelt hogere eisen aan zichzelf en vond zijn bijdrage als secretaris niet voldoende en intensief genoeg.

We kunnen zijn besluit dan ook alleen maar respecteren!

Om nu een stukje over Ed te schrijven lijkt gemakkelijker dan het in werkelijkheid is, omdat iedere formele dankbetuiging afbreuk zou doen aan zijn prima werk als secretaris. Voor dat je het weet lijkt het een soort grafrede.

Onlangs vond ik in een klein hoekje van de Kasteelgroeve (Muysenberg) een opschrift: "Eddy Rousseau, 29-4-1972". Een andere plek met zijn naam is mij nu, op dit ogenblik, niet bekend. Een "bewijs" dat Ed al heel lang met de berg bezig is. Bijna op gelijke wijze als met zijn secretariaat: geruisloos, misschien bescheiden, maar in ieder geval degelijk. Ed, ik heb begrepen dat je je weer met het onderaardse veldwerk wilt bezig houden. Veel succes ermee. En misschien (of hopelijk) komen we je nog tegen in SOK-Mededelingen.

Maar bovenal, hartelijk dank voor alles!!

Luck Walschot heeft zich met instemming van de voltallige Stuurgroep bereid verklaard Ed's werk als secretaris over te nemen. Luck kennende zal hij zijn nieuwe job met meer dan normale inzet uitvoeren. En met plezier. Hij kan rekenen op onze volledige steun. We wensen hem dan ook van deze plaats veel sterkte.

Ton Breuls, voorzitter.

Oproepen van en naar SOK-Leden

Nieuwe SOK leden

Wij heten als nieuw SOK-lid hartelijk welkom:

Caris, J, Stationsstraat 2a, 6131 AZ Sittard, Tel: 046-4524345

Adreswijziging

Mentink, A, Melisabeemd 47a, 6229 WH Maastricht, Tel: 043-3618671

Fosielen

Wij zouden graag in contact willen komen met SOK leden die onderzoek plegen naar fossielen in de mergel.

Ook zouden we willen vragen of er mensen zijn die ons mee willen nemen naar groeven buiten Maastricht.

Peter v. Bogaert, Jhr Ruysstraat 75, 6221 VS Maastricht, Tel: 043-3213385

René Pieters, Terracottalaan 50 A, 6216 BE Maastricht, Tel: 043-3478394

Oproep voor foto's

Deze oproep komt vanuit Amerika. De Amerikaanse speleologische vereniging NSS wil in 1997 een nieuwe editie uitbrengen van het boek "Cave Minerals of the World" met allerhande mineralen en andere zaken die in grotten voorkomen. Het moet een soort catalogus worden wat allemaal te zien is. Ze zijn daarom op zoek naar (kleuren) afbeeldingen van dit soort fenomenen. Het hoeven niet per se mooie of spectaculaire zaken te zijn.

De deadline voor inzending is 29 februari 1996.

Bijdragen kunnen ingezonden worden naar:

Urs Widmer

Therwilerstrasse 43

CH-4054 Basel

Switzerland

Onderzoek in groeven Staatsbosbeheer

Bij deze zou ik graag een oproep willen doen aan SOK leden die onderzoek willen gaan doen in groeven van het Staatsbosbeheer.

Om de onderzoekskansen te vergroten zal er een collectieve aanvraag gedaan worden door de stuurgroep zoals dat ook bij het Limburgs Landschap het geval was. Belangstellende dienen een gemotiveerd schriftelijk verzoek in te dienen bij E. de Groot voor 1 december 1995.

Oproepen van en naar SOK-Leden

Flesschenberg

De Flesschenberg heeft een nieuwe eigenaar. Het is Laurens Smets, alom bekend speleoloog, lid van Speleo Nederland en zeer SOK minded. Tel: 043-6042564.

Oproep

Zoals velen van U weten heeft het Natuurhistorisch Museum Maastricht een onderaardse mergelgang nagemaakt in één van haar kelders. Het is een diorama van een gang zoals die er rond het midden van de vorige eeuw uitgezien kan hebben, bijv. te Bemelen. De bedoeling is de bezoekers direct een idee te geven van de oorsprong van de grote Krijtcollectie van het museum. Er is immers een directe relatie: zonder het ondergrondse blokbreken waren de belangrijkste fossielen nooit gevonden en was ook het museum wellicht nooit opgericht.

In het diorama zijn enkele gereedschappen ondergebracht uit de collectie van het museum. Die collectie is echter zeer beperkt.

Het is de bedoeling om in de mergelkelder één of twee vitrines in te richten met diverse typen gereedschappen en verlichting. Aangezien de eigen collectie zover niet reikt wil ik een beroep doen op SOK-leden die voor dit doel wellicht objecten ter beschikking willen stellen. Vooralsnog gaat het om bruikleen maar het is niet uitgesloten dat in volgende jaren, als de bruikleengever dat wenst, tot aankoop kan worden overgegaan.

Voor de duidelijkheid: voor de vulling van de vitrine(s) gaat het om alle soorten gereedschappen en verlichting (een overzichtscollectie).

Wellicht ten overvloede: de vitrines zullen van het gesloten type zijn en de ruimte zal video-bewaakt worden.

Laat mij s.v.p. even weten, liefst d.m.v. een kaartje, indien u bereid en in staat zou zijn te helpen bij dit project.

E. De Grood
Natuurhistorisch Museum Maastricht
Postbus 882
6200 AW Maastricht

Regeling recreatief berglopen St. Pietersberg

Vanaf deze plaats wil ik kort verslag doen van de stand van zaken. Hoewel het allemaal veel te lang duurt is er nu wel iets gebeurd en lijkt een regeling nu echt binnen enkele weken realiteit te zullen zijn.

Tot voor zeer kort was er slechts een bezoekformulier ontworpen (door de VVV Maastricht). Hoewel op zichzelf zeer bruikbaar, ontbrak toch de theoretische grondslag voor dit bezoekformulier. De nieuwe eigenaresse, de Vereniging Natuurmonumenten, stelde zich vervolgens op het standpunt dat de meest betrokken partijen zelf de regeling dienden te ontwerpen en dat Natuurmonumenten vervolgens zo'n voorstel van partijen ruimhartig zou benaderen (hetgeen van wijsheid getuigt, dunkt mij).

Partijen zijn vooralsnog: VVV Maastricht, Vereniging tot redding van de St. Pietersberg, de SOK en - aan de zijlijn - de politie van Maastricht voorlopig vertegenwoordigd door resp. E. Lamkin, R. van Oostrum, E. de Grood en J. ten Brink.

Bij wijze van voorzet heb ik onlangs een concept-regeling gemaakt, mede gebaseerd op reeds gevoerde gesprekken en deze regeling is door partijen besproken op 11 oktober jl. Afsproken is nu dat partijen deze ontwerp-regeling, waarover de vertegenwoordigers van partijen het in grote lijnen met elkaar eens zijn, met hun resp. besturen bespreken en vervolgens op 23 oktober a.s. tot een definitieve regeling komen. Na goedkeuring door Natuurmonumenten kan ze dan direkt in werking treden.

De regeling zoals die nu voor ligt, wordt door de volgende elementen gekenmerkt:

- De Vereniging Natuurmonumenten blijft verantwoordelijk en verleent de vergunningen
- Het toegangsbeleid besteedt ze praktisch uit aan het z.g. platform
- Dit platform bestaat uit vertegenwoordigers van betrokken partijen
- Toeristische en wetenschappelijke vergunningen worden rechtstreeks met de eigenaresse geregeld (zoals vroeger)
NB.: Wetenschappelijke vergunningen worden serieuzer benaderd dan vroeger het geval was (o.a. schriftelijke motivatie en degelijke verslaggeving vereist).
- De regeling recreatief berglopen staat voor iedereen open; men hoeft nergens lid van te zijn; iedereen heeft het voordeel van de twijfel
- Er zullen weinig, maar wel harde, voorwaarden worden gesteld (o.a. niet komen in afgekeurde gebieden)
- Sociale controle vormt onderdeel van het toezicht
- Er zullen vaste bezoektijden gelden (w.s. de vrijdagavonden)
- Men wordt alleen de eerste keer door het platform "geballoteerd"; zij die onvoldoende thuis zijn in de berg (en zijn aspecten) worden doorverwezen naar z.g. mentoren (men kan dan met een ander mee)

Voor de SOK heeft de regeling ten minste twee consequenties:

- Voor wetenschappelijke onderzoeken biedt de regeling geen oplossing; dat hoeft ook niet omdat wetenschappelijke vergunningen voor SOK-leden via de stuurgroep (in concreto via mij) bij de eigenaresse kunnen worden aangevraagd, zoals ook in het verleden. Een toestemming voor wetenschappelijk onderzoek zal meestal met meer faciliteiten gepaard gaan, maar ook met meer verplichtingen! Mijn inschatting is dat

slechts een klein gedeelte van de vroegere SOK aanvragen daarvoor in aanmerking zouden komen. Het fotograferen van opschriften bijv. of zelfs het doen van waarnemingen zonder meer (zonder onderzoeksdoel) horen thuis bij het recreatief berglopen. SOK-leden die wetenschappelijk onderzoek willen doen hoeven nergens op te wachten. Zij kunnen vanaf heden - via mij - daartoe een schriftelijk verzoek indienen, voorzien van een motivatie.

- Voor de meeste bezoeken door SOK-leden biedt de nieuwe regeling uitkomst; na (éénmalige) ballotage hoeft men niets meer te regelen en is men vrij om (bijv. iedere vrijdagavond) de berg te bezoeken. Waarschijnlijk volstaat het om op een vast adres (boerderij Lichtenberg?) een formulier te tekenen, de sleutel + badge in ontvangst te nemen en op tijd weer terug te brengen. Het is dus niet meer nodig van tevoren een vergunning aan te vragen; bekende en vertrouwde berglopers hebben gewoon toegang.

Naar de mening van het platform (in wording) en de stuurgroep is een belangrijk neveneffect van de regeling dat ze een goed beheer ondersteunt. Zowel omdat er (bijna) geen berglopers buitengesloten worden, waardoor de druk op de afsluitingen zal afnemen of zelfs verdwijnen, als omdat het (nieuw te vormen) leger berglopers automatisch voor een soort sociale controle kan zorgen (men herkent elkaar aan de badges).

Tot slot: wie van de SOK-leden over dit onderwerp met mij wil communiceren, mondeling of schriftelijk, is van harte welkom!

Namens de stuurgroep
E. de Grood.

Uit de oude schoenendoos gevonden ergens op een zolder

Door L. Walschot

Niet zoals gewoonlijk een verhaal, maar ditmaal een gedicht over de bokbrekers. Het gedicht komt uit een Limburgse krant van 1951 en is gesigineerd met een vreemd pseudoniem.

In de volgende SOK info zal een nog vreemder verhaal gepubliceerd worden dat op dezelfde pagina stond als dit gedicht.

De Blokbreker

Stoer stapt hij voort, de koevoet op de schouder,
De pikhouweel en scherpe mergelzaag,
De holte tegemoet, al donker en al kouder,
Waar hij in werken zal als altijd, ook vandaag.

Eentonig klinkt het lied daar van de arbeid,
Het kleine licht danst maatloos op en neer.
Toch is het stil temidden dezer oudheid,
Waar grootheid waart, de grootheid van weleer.....

En in cadans weergalmen de geluiden
Van het gewerk in 't diepe van de grot.
Toch is het stil. Men hoort geen Ang'lus luiden.
Waar stilte roept: Uw arbeid is gebod!

't Zijn hier Kunst en Arbeid, die ons duiden
Hoe schoon 't Heelal, geschonken ons door God.

Pluvius

Onderzoek groeven Limburgs Landschap

Tijdens gesprekken met de Stichting Limburgs Landschap bleek in 1994 dat het mogelijk zou zijn verschillende groeven van de Stichting voor onderzoek te bezoeken, ook al zijn sommige niet zonder technische ingrepen toegankelijk.

De oproep in SOK-INFO nr 61 (december 1994) om onderzoekswensen kenbaar te maken heeft vijf reacties opgeleverd. De belangstelling bleek als volgt:

	Schengroeven	Kasteelgroeven	Barakkenegroeven	Viltergroeven
J.P. v.d. Pas	karst	idem	idem	idem
T. Breuls	winning	winning scheepjes	idem	idem
J. Knubben	Büttgenbach	idem	idem	idem
E. Stevenhagen	metingen geologie			
H. Bochman	historie	idem	idem	idem

De - eveneens gevraagde - Kloostergroeven viel af omdat deze niet eenvoudig te openen valt. Mogelijk komt deze in de toekomst echter toch nog aan de beurt.

Inmiddels zijn de groeven ten behoeve van de bovenstaande onderzoeksdoelen bezocht en is het wachten op de verslaglegging. Deze verslaglegging vindt plaats zowel ten gerieve van de Stichting Limburgs Landschap (voorwaarde) als ten dienste van de SOK-gemeenschap (d.m.v. lezingen op ledenavonden of publikatie in SOK-mededelingen).

Naar gelang de behoefte is het wellicht zinvol om over drie of vijf jaar nog eens zo'n gecontreeerde onderzoeksactiviteit aan de eigenaresse voor te stellen. Voor nu wil ik vanaf deze plaats de Stichting Limburgs Landschap hartelijk dank zeggen voor de geboden mogelijkheid.

Namens de stuurgroep.

E. de Grood

MEET THE UNDERGROUND PRESS

We worstelen ons weer eens door de stapels knipsels met artikelen, die aandacht schenken aan het ondergrondse. Of aan SOKkers. Of uiteraard de Studiegroep zelf.

Met de SOK-expositie "SPREKEND DUISTER" heeft de SOK zich op een mooie manier in de schijnwerper geplaatst. Bijzonder opvallend en fraai, met een prachtige foto, bericht het Belang van Limburg (21.07) over de tentoonstelling onder de kop: "De duisternis spreekt". Het Belang heeft echter het persbericht op geheel eigen wijze geïnterpreteerd en schrijft: "...er is zelfs aandacht voor activiteiten van de Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven die het daglicht niet kunnen verdragen....". De Limburger van 24.07 gaat 7 kolommen breed, mét foto, onder de titel: "Deze blokken zijn geleverd tot Maastricht", en noemt de expositie een ontdekkingsstocht door de onderaardse kalksteengroeve.

De Maaspost van 19.07 kopt met "Mystiek van grotten beleven in museum". Ronduit fantastisch is de paginagrote recensie in de Maaspost van 26.07! "Schatten uit de Mergel". Met twee foto's van Olav Hensing. "Het is een boeiende tentoonstelling: de opzet is alleraardigst en drukt onbewust ook het plezier uit dat de leden van de Studiegroep aan hun hobby beleven" en "We hebben genoten van de tentoonstelling, ze is u van harte aanbevolen". Prachtig toch?

Zeker voor de inrichters die zoveel uren eraan besteed hebben.

Een paar dagen later, op 23.07, komt het Zondagsnieuws met twee artikeltjes nog eens terug op de tentoonstelling.

En het NRC van 05.08. kopt: "Zuid-Limburg koestert weer haar grotten". Een artikel waarin de SOK en haar activiteiten, en dus ook de tentoonstelling, door Ed de Grood en de broers Graatsma in een ondergrondse wandeling in de Zonneberg wordt toegelicht.

En dan de aandacht voor het International Symposium on Souterrains van 19 t/m 25 augustus, georganiseerd door de SOK.

De Maaspost van 18.08 opent de serie met "Wereldwijde deelname aan symposium over onderaardse groeven". Het Belang van Limburg op 18.08 volgt met "Internationale studieweek over de kalksteengroeven". Het Laatste Nieuws van 23.08 gaat verder met "De mergelgroeven staan centraal tijdens internationaal symposium". De Limburger van 24.08 pakt nog eens extra goed uit met een groot artikel, mét foto, onder de titel: Een hoorn des overvloeds voor liefhebbers van het ondergrondse".

Maar het Belang van Limburg laat zich niet onbetuigd en komt de dag erna (25.08) ook met een groot artikel onder "Mergelgrotten klasseren als een natuurmonument". In een nevenartikel wordt vermeld dat "Museum en feestzaal **AVERGAT** weer open" zijn. Maar niet alleen de schrijvende pers had aandacht voor het Symposium. **Omroep Limburg** en **BRT-2** duwden hun microfoon onder de fraaie neus van de organisatie. En de Belgische **TV-LIMBURG** deed verslag in haar journaal. Helaas (of was het expres?) werd het geluid door een storing niet uitgezonden. De volgende dag volgde echter een herhaling mét geluid.

De Open Monumentendag stond dit jaar in het teken van mergel. Tal van activiteiten, van ondergrondse bezoeken, mergelbouwdemonstraties, lezingen, oude films en onze tentoonstelling "Sprekend duister" ondersteunden het thema. Vanzelfsprekend dat er in de pers meer dan voldoende aandacht werd besteed. Ook de actieve deelname van de

SOK wordt vernoemd. De artikelen zijn tot een klein dossier samengevoegd. Voor de liefhebber dus.

Aansluitend op dit thema is het artikel in De Limburger van 11.09. over blokkeerder en mergelwerker Fer Rouwet uit Sibbe "Eeuwenoude mergeltechniek redt de Minderbroederskerk" en "Bouwen aan de Middeleeuwen op wankelste steigers". Een verhaal over passie en hartstocht!

Wat te denken van de volgende kop: "We zijn allemaal een beetje gestoord". Oké, we geven toe dat het een verhaal is over archeologen, die naar de geschiedenis van het landgoed Sint Gerlach graven. Maar op de foto staat één van de prettig gestoorde: het SOK-lid **Jacques Diederer** uit Valkenburg. Is dat even schrikken! (Limburger 10.07.19)

En schrikken is ook de recensie door J.Stijfs in de Limburger (24.07) van het boek "Duizend folies in een gids" waarin de schrijver Wim Meulenkamp op de bres gaat voor bizarre bouwsels. Stijfs noemt het feit dat Meuleman **ROBERT GARCET**, onze bijzondere vuursteenvriend uit Eben Emael, wel een kunstenaar noemt, maar gelijk af geeft op deze "zure man, die omgeven door een sekte-achtige groep, zonder een spatje humor zijn waan de wereld in slingeren". Oei..., het zal je maar gezegd worden.

In de Limburger van 15.07.1995 lezen we dat de bouw van het casino Valkenburg vertraging oploopt door de instabiliteit van de bodem door ingestorte grotten. Het zou gaan om een "onbekend gangenstelsel dat eerder dit jaar op een diepte van 45 meter ontdekt is". De kenner van het ondergrondse Valkenburg bij uitstek, Jacques Diederer (zie hierboven), weet echter de redactie van SOK-info te melden dat het hier in feite gaat om een deel van de **GEMEENTEGROT**, dat al heel lang niet of nauwelijks te betreden is. (Denk aan het verhaal van de verdwaalde Friezen, enige jaren terug).

Het hoeft niet allemaal zo perfect te gaan, maar de presentatie van de "Audimate" in de grotten van de **SINT PIETERSBERG** ging volgens de Limburger van 17.07.95 toch niet van een leien dakje. Het enthousiasme van **Eric Lamkin** werd getemperd door verkeerde levering van de apparatuur. En nog een paar dingetjes die niet liepen. Maar de kop boven het artikel is mooi: "Big Ben-gebeier in Maastrichtse grotten".

Wordt vervolgd: De **CANNERBERG** of **BOSBERG**. De Limburger van 16.06: "Defensie wil CANNERBERG opruimen als dat nodig is".

En op 07.07 lezen we dat de Stichting Limburgs Landschap en de gemeente Maastricht in een brief aan de staatssecretaris laten weten "Defensie "voorbarig" is over de gevaren van de volksgezondheid" In de tussenkop staat: "Ministerie is bereid om bodemverontreiniging en afval Cannerberg op te ruimen Wordt vervolgd..

JOHAN WILLEMS en **PIERRE OLEFS** (SOK-leden en de drijvende krachten achter de werkgroep vleermuizen van de provincie Limburg (B) halen rond 5 juli zowat alle kranten in België met de presentatie van de nieuwe brochure "**Vleermuizen houden van huizen**". Een brochure die nadrukkelijk aandacht besteedt aan het zomerbiotoop in en rondom de huizen. Met een fraaie foto, gemaakt in de Lacroixberg, meldt het Belang van Limburg van 15.07 "Vleermuizen zijn nuttig en totaal onschadelijk".

Nu we toch van de hak op de tak aan het switchen zijn: op naar **VALMEER**. Het Belang van Limburg van 20.06: "**GROEVE onder PAROCHIEZAAL** Val-Meer moet opgevuld". Alhoewel de zaal slechts voor een klein deel ondermijnd is wil het gemeentebestuur van Riemst maximale zekerheid. In de mergel onder de zaal zit namelijk een zandlaag die

momenteel afbrokkelt zodat een koepel ontstaat in het plafond van de kuil. Men denkt 35 m³ aanvulspecie nodig te hebben. Voor een gedetailleerde beschrijving van deze kuil: zie volgende SOK-Mededelingen...

SOUS-SOL DU BOIS DE CLAIREFEUILLE

Dépôt Duitse leger in 1944

Totale ganglengte 1 kilometer

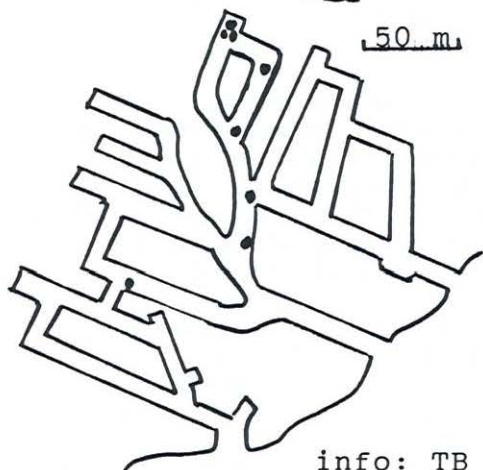
De 3 hoofdgangen zijn gecementeerd

Ganghoogte 3 m.

- vindplaats slachtoffers

50 m

En dan natuurlijk het vreselijk drama in de onderaardse kalksteengroeve de **CLAIREFEUILLE-grot** van Montérolier in het Franse dorpje Buchy, 30 km van de stad Rouen. Tientallen jaren het vertrouwde speelterrein van de kinderen uit de buurt. Na de tragedie die aan 9 mensen het leven kostte, zijn de 3 ingangen dicht gemetseld. Er waren al veel vragen over de juiste doodsoorzaak (gas? en zo ja, welk gas en hoe kwam dat ondergronds?). Helaas is hierover geen vervolgbericht meer geweest in de kranten. (Berichtgeving diverse kranten rond 25.06).

In het Luikse dagblad La Meuse van 21.06 staat het verhaal van spelende kinderen, die in de "onbekende" onderaardse groeve "**DE DESSUS DE HEEZ**" in Wonck (gemeente Bassenge) het lijk van een onbekende man of vrouw vonden. Het tot bijna skelet vergane lichaam lag in een doodlopende gangetje. Extra macaber was het feit dat er een geweer langs lag. Men vermoedt een geval van zelfmoord. Het artikel eindigt met de conclusie: "Men kan één ding zeker stellen. Deze grot is dus niet geheel onbekend bij iedereen. Zeker het slachtoffer moet er mee bekend zijn geweest". Tip voor La Meuse: effe de SOK belle...!

"Nieuwe grotingang voor mountainbikers" staat boven een artikel met foto in het Limburgs Dagblad van ..juni. Het gemeentebestuur van Valkenburg en de organisatie Adventure Sport Promotion hebben daar afspraken overgemaakt. Of iedereen die met de **SIBBERGROEVE** te maken heeft, inclusief de eigenaars bovengronds en Staatstoezicht, over dit initiatief gelukkig is, waagt de redactie van SOK-INFO te betwijfelen. Wordt (ook) vervolgd...

Het volgende bericht is ook al niet om vrolijk van te worden: Het verzilverde doosje, dat de voormalige burgemeester J. Ceulen van Sint Pieter in 1895 liet maken, is gestolen. Het doosje bevatte het krijtje waarmee koning Willem II in 1841 zijn handtekening zette in **DE SINT PIETERSBERG**. Daarna volgde koning Willem III (1855), koningin Sophie (1873) en kroonprinses Wilhelmina in 1895. De laatste gebruikster was uiteindelijk koningin Beatrix in 1991. Het kleinood van 10 cm lang, met daarin gegraveerd een kroontje en de namen van al diegenen die het krijtje gebruikt hebben, is van onbekende geldelijke waarde. Maar de historische en persoonlijke waarde is natuurlijk onschatbaar. Dood en doodzonde. (De Limburger 29.06).

Het AVERGAT van Kanne kan natuurlijk niet ontbreken in de krantenkolommen. Na onderzoek en opvulling heeft de TU-Delft een nieuw rapport uitgebracht over de toestand in de groeve. "Stabiliteit van het **AVERGAT** kan niet gegarandeerd worden". (Het belang van Limburg 08.07). Het woord is nu aan het Mijnwezen, dat verslag aan de burgemeester zal uitbrengen. Zoals een en ander er voorligt zal het (kleinschalig) toerisme zoals rondleidingen wel doorgang vinden. Maar evenementen als rommel- of Kerstmarkten zijn voorgoed verleden tijd. Uit verslag van de gemeenteraad Riemst (**Belang** van 02.08) blijkt nogmaals van deze plannen: "**Mergelberg Kanne** gaat opnieuw open"

Maar zoals u al had kunnen lezen in de berichtgeving van het symposium bericht **het Belang** van 25.08. dat het Museum en feestzaal van het **Avergat** weer open zijn. En wat de zg. out-door-activiteiten betreft, die blijven voorgoed taboe. Niet iedereen is daar al van op de hoogte. In de **Libelle** (ja ja) van april 1995 staat nog een wervend stukje over "Rail idee van NS: Sportief in het Limburgs bergmassief". "Onder deskundige begeleiding diep het gangenstelsel in. Aardedonker kruipgaatjes van een halve meter hoog, steile wanden en smalle richeltjes, die bedwongen moeten worden." Enz. enz... Een kaartje voor trein, boot en gids. Helaas, pindakaas, voor de werkgever van de redactie, maar gelukkig is deze verdere aantasting van het onderaardse landschap van de baan. **Het Belang van Limburg** van 07.09. onderschrijft dat nog eens onder de kop "Geen overlevingstochten meer in de mergelgrotten". Burgemeester Peumans: "Gedaan met overlevingstochten, mountain-bike-wedstrijden, fuiven en allerhande activiteiten, die ons cultuurhistorisch natuurmonument aantasten en vernielen".

Nog een speciaal bericht voor de bezoekers van de CAESTERTGROEVEN, het plateau van Caestert (Vlaams deel) is officieel erkend als natuurreservaat én als beschermd landschap. Het gebied wordt geheel verkeersvrij gemaakt. Binnenkort komen er verbodsborden voor auto's en fietsers. Bij bezoek aan Caestert dient u de auto beneden of bij de Observant te parkeren. Anders....('t Informatieblad Gemeente Riemst nr2 juni 1995).

In het Limburgs Dagblad van 15.09 en de **Limburger** van 16.09 lezen we dat "Riemst neemt voortouw in aanpak grotlopers". Met name bedoeld wordt het massale "illegale" betreden van de groeven van Caestert. In een grensoverschrijdende aanpak probeert men de toestanden zoals die tot voor kort nog waren in de Zonneberg, te voorkomen. Men heeft voor ogen "de veiligheid, de openbare orde en de natuurbescherming".

Vooruit, het is wel geen groeve, maar we hebben er toch iets mee: "**FORT EBEN EMAEL** staat in elk geschiedisboek", aldus de **Limburger** van 09.05. Samen met enkele collega-gidsen vertelt SOK-lid **PIERRE PENDERS** van zijn liefde voor dit monument.

En als we het toch over iets anders hebben: Het **Belang van Limburg** van 18.08 komt met een groot artikel onder de kop "Geeft Beringse markt haar onderaardse gangen prijs?". Interessant is het feit dat het Belgisch-Limburgse **Beringen** gebouwd is op een heuvel die geologisch bestaat uit "ijzerzandsteen". De oude huizen op de markt werden in dat materiaal opgetrokken en die stenen werden mogelijk ondergronds gewonnen. Bovendien schijnen er overal schuilkelders en andere "geheime" plaatsen te zijn. Héél spannend dus. We zullen proberen u op de hoogte te houden.

En ook iets anders is het congres in Maastricht over grensklei (**De Limburger** 09.09.). Deze klei heeft niets met NL-B te maken, maar is de zg. iridiumlaag op de grens van het Krijt en het Tertiair, tengevolge van een enorme meteorietinslag op het einde van het Krijt. In september 1993 werd deze laag door **Jacques Severijns** van de **Stichting Rotswoning** in de **Geulhemergroeve** ontdekt.

En de uitsmijter van deze INFO staat in **de Limburger** van 21.08: "**Inbrekers grotten aangehouden**". Het gaat om vier inwoners uit Heerlen die de ingang van de **Zonneberg** met hamer, beitel en zaag probeerden open te breken. De beschuldiging luidt "vernietiging en poging tot inbraak".

En als allerlaatste: de redactie van deze rubriek kreeg een artikel uit het **Limburgsch Dagblad** van **4 October 1938** over de **Steenkolenmijn** te Valkenburg, waarin beschreven wordt "Exploitant der Model-steenkolenmijn te Valkenburg vrijgesproken". Het gaat hier over de opgelegde gemakkelijksbelasting door de gemeente Oud-Valkenburg. Met dank aan WM.

Deze uitgave is bijgewerkt tot en met 25 september 1995

redactie: Bovenstraat 28 B3770 Kanne Riemst

OPROEP OPROEP OPROEP OPROEP OPROEP OPROEP OPROEP

De redactie van deze rubriek zit verlegen om kopy uit het "Valkenburgse" en zoekt een enthousiaste maar onbezoldigd **correspondent M/V**. Van haar of hem wordt verwacht enig vlooi-talent om tijdschriften (**Heuvelland**, **editie Valkenburg** van LD en **Limburger, Zondagsnieuws**, enz) uit te vlooi-en op artikelen die in aanmerking komen voor deze rubriek. Artikelen of kopieën ervan worden graag in ontvangst genomen. Desgewenst alles retour. Als dank zal uw naam eeuwigdurend verbonden zijn met deze rubriek. En dat is niet niks!

BOES

AFZ: NL 6228 GH 6